

ØKOLOGISK MÆLKEPRODUCENT DYRKER LIVET I JORDEN

Det er jorden og mikrobiologien, som økologerne skal have fokus på,
mener Laust Krejberg.

- **MANGFOLDIGHED** og kulstof er noget af dét, der virkelig optager mig, og det er noget, jeg mere eller mindre altid har arbejdet med. Da vi blev økologer tilbage i 1998, striglede vi og gjorde ved, men det lod jeg stille og roligt være med. Jeg fandt ud af, at så længe betingelserne var i orden mht. et robust sædskifte og det gode håndværk, så var det ikke nødvendigt med al den ukrudtsbekæmpelse, fortæller Laust, som er økologisk mælkeproducent i Nørager, Himmerland.

Ud over at passe bedriftens 170 malkekøer og tilhørende 400 ha, går en stor del af landmandens tid med at arbejde med adskillige tiltag, der kan øge jordens frugtbarhed, heriblandt fladekompostering, vitalisering, holistisk afgræsning og behandling af gyllen.

Femårsplan for bedriften

For halvandet år siden, da Laust og hustruen havde 25-års jubilæum på gården, lavede de en femårsplan.

- Vi spurgte os selv, om vi ville stå ude i malkegraven og bare malke løs, eller om vi skulle gå nye veje.

- Vi har stadig fokus på en høj produktion, men vi har lavet lidt om på setuppet, fortæller Laust.

Laust og hans kone blev enige om følgende mål:

- 80 pct. af arealerne skulle dyrkes pløjefrit
- 100 pct. selvforsynende med foder
- 100 pct. vintergrønne marker
- Reduktion af tilført kvælstof til 60 kg N udnyttet/ha

- Den høje tilførsel af kvælstof har været en hæmsko for at få jorden til at arbejde selv. Vi har simpelthen glemt fokus på underjorden. Mikrobiologien skal stimuleres, og hvis vi bruger kunstigt åndedræt, med det vi tilfører oppefra, sker der ingen stimulering af underjorden, fortæller Laust.

Liv i græsmarken

Et af de nyeste tiltag hos landmanden

Foto: Maja Eline Petersen

Bendt Jensen, LMO, og Anne Mette Fruekilde, SLF, diagnosticerer netop nu jordens tilstand på bl.a. Laust Krejbergs marker. Diagnosticeringen sker vha. en række faktaark, der er tilgængelige på LandbrugsInfo.dk under Planteavl og Jordbund.

FAKTABOKS

Senere på året udgiver SEGES en vejledning med inspiration til økologer, der ønsker at arbejde med reduceret jordbearbejdning.

er brug af en græsmarksbelufter og -grubber.

- Græsmarksbelufteren prikker små huller i jorden. Når regnen kommer, vil rødderne finde ind i hullerne, og på den måde søger rødderne længere ned. Derfor bruger vi den, når afgrøden er i god vækst. Det mindsker komprimering af jorden, og giver rodvækst i dybden. På de marker, hvor det ser rigtig kompakt ud, kører vi med græsmarksgrubberen, der kan gå ned i 45 cm dybde. Grubberen lukker sprækken op, løfter og løsner, og så lukker valsen sprækken til. Jeg satser på, at den bliver overflødig på sigt, da rødderne skal gøre arbejdet, fortæller han.

En god investering

Sidste år så Laust tydeligt gevin-

sten ved at opbygge humusindholdet i markerne.

- I 2018 havde jeg to frøgræsmarker, der blev behandlet ens. Den eneste forskel var markernes historik. Den ene mark har været dyrket økologisk i 15 år, og har en humusprocent på 3,25, og den anden er nyomlagt og har et humusindhold på under 2 pct.

- Tidligt på sæsonen stod den nyomlagte mark rigtig godt, hvorimod der skete så lidt i den gamle økologiske mark, at vi var tæt på at kassere den. Men da tørken kom, døde den nyomlagte mark, mens den anden groede videre. Det højere humusindhold kunne binde langt mere vand i pløjelaget. Ved høst gav marken med det høje humusindhold dobbelt så meget som den anden mark, fortæller Laust.

- I stedet for at investere 20.000 kr./ha i vandingsanlæg, vil jeg hellere investere 10-15.000 kr./ha i at opbygge humus. På den måde har jeg en dyrkningssikkerhed hvert år, uden at jeg skal flytte vandingsanlægget rundt, forklarer Laust.

Dianosticeringen er en del af SEGES projektet Sund Jord - en investering i dyrkningssikkerhed og udbytte.

**AF MAJA ELINE PETERSEN,
SEGES ØKOLOGI INNOVATION**

Promilleafgiftsfonden for landbrug

STØTTE AF